

Штраф ПДР за найманого водія: ДПС пояснила податкові наслідки для ФОП

Головне управління ДПС надало відповідь на звернення щодо оподаткування коштів, які фізична особа-підприємець, платник єдиного податку, отримує від найманих працівників-водіїв як відшкодування штрафів за порушення правил дорожнього руху.

Відповідь ДПС цікава одразу з декількох причин. Податкова фактично розглянула дві операції: сплату штрафу роботодавцем за працівника та подальше відшкодування відповідної суми працівником роботодавцю-ФОП.

1. Сплачений роботодавцем штраф ДПС вважає додатковим благом працівника

Податкова виходить з того, що штраф за порушення правил дорожнього руху найманим водієм є особистою відповідальністю такого водія та не належить до господарської діяльності ФОП-роботодавця.

Тому, якщо штраф за працівника фактично сплачує роботодавець, ДПС розглядає відповідну суму як додаткове благо працівника.

За висновком податкового органу, така сума підлягає оподаткуванню ПДФО за ставкою 18% та військовим збором за ставкою 5%.

2. А що відбувається, якщо працівник повертає роботодавцю суму штрафу?

Саме це питання є найбільш цікавим у відповіді ДПС.

Податкова зазначає, що кошти, отримані ФОП як відшкодування збитків, штрафів або компенсацій, не є доходом від надання

послуг з перевезення пасажирів у межах обраних КВЕД.

Далі ДПС робить висновок, що такі кошти мають оподатковуватися на загальних підставах як доходи фізичної особи.

Фактично позиція податкового органу виглядає так:

- роботодавець сплатив штраф за працівника – у працівника виникає оподатковуване додаткове благо;
- працівник повернув роботодавцю-ФОП суму сплаченого штрафу – отримані ФОП кошти податкова не відносить до доходу від його підприємницької діяльності за заявленими КВЕД.

3. Виникає очевидна податкова колізія

На нашу думку, саме цей аспект відповіді потребує найбільшої уваги.

Якщо працівник повністю компенсує роботодавцю сплачений за нього штраф, економічного збільшення майнового стану працівника фактично не відбувається. Водночас із відповіді ДПС впливає можливість оподаткування операції спочатку як додаткового блага працівника, а потім виникнення окремих податкових наслідків при поверненні коштів ФОП.

Таким чином, одна господарська ситуація потенційно отримує податкові наслідки на двох її етапах.

При цьому у листі не наведено детального обґрунтування, чому повернення працівником коштів, які раніше були витрачені роботодавцем за цього самого працівника, має створювати самостійний оподатковуваний дохід фізичної особи.

4. Окремо ДПС звернула увагу на КВЕД платника єдиного податку

Значна частина відповіді присвячена правилам перебування ФОП на спрощеній системі та необхідності здійснювати

господарську діяльність відповідно до видів діяльності, зазначених у реєстраційних та облікових даних.

Водночас важливо не робити з цього ширшого висновку, ніж безпосередньо міститься у відповіді.

ДПС не встановила прямо, що саме отримання компенсації від працівника є окремим видом господарської діяльності ФОП. Тому сама наявність цього блоку у листі ще не означає автоматичної втрати права на спрощену систему через отримання такого відшкодування.

5. Важливий нюанс: цей документ не є індивідуальною податковою консультацією

Опублікований документ є відповіддю ГУ ДПС на звернення платника податків. За формою та змістом це не індивідуальна податкова консультація.

Тому цю відповідь доцільно розглядати насамперед як відображення поточного підходу податкового органу до відповідної ситуації, а не як універсальне правило для всіх платників податків.

На що варто звернути увагу роботодавцям

По-перше. Якщо роботодавець сплачує штраф, накладений саме на працівника, ДПС бачить ризик виникнення у такого працівника додаткового блага.

По-друге. Просте повернення працівником коштів на підприємницький рахунок ФОП, на думку податкової, не перетворює таку суму на підприємницький дохід від основного виду діяльності.

По-третє. Позиція ДПС щодо оподаткування повернених працівником коштів на загальних підставах виглядає дискусійною, оскільки потребує відповіді на ключове питання:

де саме виникає реальне збільшення майнового стану фізичної особи, якщо їй фактично лише повернули раніше витрачені кошти.

По-четверте. Не слід механічно переносити висновки цього листа на будь-які штрафи за порушення ПДР. Податкові наслідки необхідно оцінювати з урахуванням того, на кого саме винесена постанова, хто відповідно до неї є відповідальною особою, хто фактично сплатив штраф та яким чином оформлене подальше відшкодування.

Висновок Компанії «Вікторія»

Лист ДПС демонструє доволі фіскальний підхід до ситуації зі штрафами найманих водіїв.

Особливої уваги заслуговує ситуація, коли працівник компенсує роботодавцю повну суму штрафу. Відповідь податкового органу фактично не пояснює, чому за таких умов має зберігатися додаткове благо працівника та одночасно виникати окреме оподаткування отриманої ФОП компенсації.

Тому наведений лист варто сприймати не лише як роз'яснення позиції податкового органу, але й як сигнал про потенційний податковий ризик для підприємців, які організовують відшкодування штрафів найманими водіями через підприємницький рахунок.

Повний текст відповіді ГУ ДПС у Чернівецькій області від 26.08.2026 №14527/6/24-13-24-03 додаємо до цієї публікації.

Loading Viewer...

Приєднуйтеся до нашого ТГ каналу: [📩 Компанія Вікторія – юридичні та бухгалтерські рішення для бізнесу в Україні та за кордоном.](#)

[📩 victorija.ua](#)